

Elhunyt Kovács Győző

(Szekszárd, 1933. február 27. –
Budapest, 2012. december 18.)

A lexikon szerint villamosmérnök, informatikus, az informatikai kultúra jeles terjesztője. Nekünk egyszerűen csak Győző. A fáradhatatlan.

Akit soha nem hallottunk panaszkodni, csak lelkesen mesélni. Végeérhetetlenül.

Most már elmarad az a kicsit komolyan, kicsit viccesen tervezett előadás, amelyet a múzeumok éjszakája mintájára az informatika éjszakájának neveztünk volna, és Győzőnek nyitottunk volna egy termet, hogy meséljen, meséljen nyitott ajtók mellett, ameddig csak akar, és a hallgatóság ki-be járhatott volna. Kedvére való előadás lett volna!

Szülővárosában érettségizett, de származása miatt nem vették fel egyből az egyetemre, csak egy év múlva. 1957-ben a budapesti Műszaki Egyetem villamosmérnöki karán végzett. Utána rögtön az MTA Kibernetikai Kutató csoportjához került tudományos segédmunkatársnak. Nagy szerepe volt az első magyar számítógép, az M-3-as létrehozásában, de segített üzembe helyezni Temesváron az első román számítógépek egyikét, a MECIPT-1-et is. Az 1960–61-es tanévben Grigore Moisil professzor meghívására az első számítástechnikai előadásokat tartotta a Bukaresti Egyetemen. 1975–1985 között a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság főtitkára, 1985-től 1990-ig, majd 1993-tól folyamatosan alelnöke, Informatikortörténeti Fórumának tiszteletbeli elnöke.

Informatikai képes diáklapot szerkesztett, elsőnek szervezett táv tanulási tanfolyamot a tévében, megálmodta és megszervezte a Garayversenyt, az egyik legismertebb programozási diákversenyt.

1988-tól informatikortörténeti kiállításokat szervezett. 1990-től nyugdíjasként fáradhatatlanul és szünet nélkül előadásokat tartott, tudománytörténeti cikkeket és könyveket írt, konferenciákat és teleház-mozgalmat szervezett.

Neumann János életének és munkásságának legalaposabb ismerője és emlékének ápolója. A szegedi Informatikai Múzeum kezdeményezője. 79 évesen hajlandó volt elmenni Amerikába, és megszerezni a múzeum számára mindazt, amit egyedül csak ő tudott megszerezni.

Karácsony előtt egy héttel fáradt szíve felmondta a szolgálatot. Nyugodjék békében! Emlékezni fogunk Rá!

Dr. Kása Zoltán

IveTár-EMT tanácskozás Torockón

2013. február 14-17. között közös tanácskozást tartott a pécsi székhelyű Informatikai Vezetők Társaságának és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Számítástechnika Szakosztályának képviselői. Az anyaországi társszervezet által kezdeményezett megbeszélésre az IVEtár Egyesület által elnyert Határta-Lan 2.0 pályázat biztosította az anyagi feltételeket. Az összejövetel színhelyéül Torockóra esett a választás, ahol a februári hidegért kárpótolta a 25 résztvevőt a kedves fogadtatás és a kivételes látvány. A Székelykő aljában a négynapos találkozásra 19 magyarországi és 9 belföldi vendég gyűlt össze, a két egyesület vezetői, hazai és magyarországi cégek és egyetemek képviselői, IT vállalkozásvezetői, valamint a Pécsi Tudományegyetem és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem hallgatóinak személyében.

A pályázati keretben végzett munkálatokra a pénteki napon került sor. Ficsor József, az IVEtár elnöke röviden köszöntötte a résztvevőket, majd az EMT részéről Dr. Sebestyén-Pál György, az EMT Számítástechnika Szakosztályának elnöke üdvözölte az egybegyűlteket.

A szakirányú munkálatokat Mucsi Laura (Pécsi Tudományegyetem) *Nonprofit szervezetek Internetes megjelenítése, kapcsolatépítés a Web segítségével* című előadása nyitotta meg. A hallgatóság többet megtudhatott arról, hogyan lehet hatékonyan ismertetni a különböző szervezetek tevékenységét az Internet, web és szociális hálózatok által, milyen szempontok határozzák meg a szervezet virtuális képének a minőségét és milyen tervezési elemek teszik vonzóbbá a szervezeti web-oldalt. Az előadás második részét az *ivetar.hu* website tartalmi és grafikai újratervelésének bemutatása képezte, az igényfelmérés eredményei és alternatívák bemutatása, valamint a tartalom-menedzselési terv elkészítése.

Farkas Alexa (Pécsi Tudományegyetem) előadása *Szociális média-hálózatok és a határon túli nemzeti együttműködés; az IVEtár Facebook megjelenése* a szociális hálózatokban rejlő potenciális lehetőségekről számolt be, mint például a különböző események és rendezvények ismertetése, a társszervezetekben működő szakemberek közötti kapcsolatok megteremtése és fenntartása vagy a közös projektek megvalósítása. Példaként, az előadó az IVEtár Facebook oldalának elkészítéséről és működtetéséről számolt be.

A következő előadást, amelynek címe *Gépjárművek nyomkövetése és szállítási költségek csökkentése* Nagy Csaba, a Sapientia EMTE diákja mutatta be. Az előadása egy megvalósított informatikai alkalmazás részleteiről szolt, amely lehetővé teszi a járművek folyamatos és valós-időben való követését. A rendszer több korszerű elemet és technológiát foglal magába, mit például a GPS lokalizációs rendszer, a több-szenzoros beágyazott mikrokontroller vagy a huzal nélküli kommunikáció. A hardver és szoftver elemekből összeállított rendszer hasznos információkat szolgál a járművek tulajdonosainak és ezek által csökkentheti a fajlagos energiaszükségletet.

Sándor Hunor, ugyancsak a Sapientia EMTE diákja *Androidos okos ház felügyelő és vezérlő* című projektjét mutatta be. Előadásában felsorolta mindazokat a tervezési lehetőségeket és döntéseket, amelyek lehetővé tették egy épület felügyeletét Android alapú eszköz által. Többet megtudhattunk arról, hogy milyen szenzorok szükségesek egy felügyelő-rendszer megvalósításához, hogyan lehet megoldani az adatok közvetítését huzal-nélküli hálózat által és milyen megjelenítési lehetőségeket nyújt egy Android rendszerrel rendelkező mobil eszköz.

A szombati napot az *Egyetem-ipar együttműködések az informatikai képzés területén workshop* nyitotta meg, melyet Dr. Sebestyén-Pál György (EMT) és Dr. Dobay Péter (Pécsi Tudományegyetem) vezetett. A kerek-asztal jellegű beszélgetés lehetőséget adott feltárni mindazokat a kritikus kérdéseket és gondokat, amelyek jelenleg az egyetemek és cégek együttműködését korlátozzák. A felszólalók bemutattak egy pár sikeres kezdeményezést, amely közelebb hozta az akadémia és az ipar képviselőinek érdekeit. Az IVEtár ugyanúgy mint az EMT két olyan szakmai szervezet, amely az ilyen jellegű feladatok megoldására hivatott.

A szakmai megbeszélések után rövid kirándulásra került sor, mely során lehetőség nyílt meglátogatni a Tordai sóbányát, illetve a vállalkozó szellemű csoporttagoknak alkalma volt megmászni a Székelykő 1000 méteres csúcsát.

Ezúton is köszönetünket fejezzük ki az IVEtár vezetőségének a program kezdeményezéséért, a lehetőségért, hogy a régió sajátos problémáit feltárhattuk és hasznos következtetéseket vonhattunk le. Bízunk abban, hogy a szakmai kapcsolatok tovább bővíülhetnek szervezeteink között a 2013 októberében megrendezésre kerülő Számítástechnika és Oktatás Konferencia keretén belül!

Dr. Sebestyén-Pál György
az EMT számítástechnika Szakosztályának elnöke

EMT-KONFERENCIÁK

XVII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia – ÉPKO 2013

2013. június 13-16., Csíksomlyó,
Jakab Antal Tanulmányi Ház

Szervezők:

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT),
Építéstudományi Szakosztály
Technorex Kft.

Elnök:

Dr. Köllő Gábor, az Építéstudományi Szakosztály elnöke

Program:

- csütörtök, június 13.
- érkezés, regisztráció, közös vacsora
- péntek, június 14.
- egész napos szakmai kirándulás idegenvezetővel (Csíksomlyó, Prázsmár, Brassó)
- szombat, június 15.
- plenáris előadások, szekció előadások
 - cégbemutatók
 - állófogadás
- vasárnap, június 16.
- hazautazás

Szekciók (a beérkező előadások függvényében):

- Acélszerkezetek
- Építéstechnológia, építésszervezés
- Építészet
- Építőanyagok
- Épületgépészet
- Hídépítés
- Környezetvédelem
- Lakásépítés
- Népi építészet
- Útépítés
- Vasbetonszerkezetek
- Vasútépítés

A konferencia hivatalos nyelve: magyar

Határidők:

Regisztrációs űrlap beküldése: 2013. április 30.
Előadás bejelentő űrlap
és teljes előadás beküldése: 2013. április 30.
Cégbemutató űrlap beküldése: 2013. április 30.

Bővebb információk és regisztráció: <http://epko.emt.ro/>
illetve az EMT titkárságán tel./fax: +40-264-594042,
+40-264-590825, mobil: +40-744-783237.

Kapcsolattartó személy: Miklós Beáta (beata@emt.ro).

XIV. Földmérő Találkozó 2013. május 9-12., Gyergyószentmiklós Maros Hotel

A konferencia célja: kapcsolatteremtés a bel- és külföldi szakemberek és intézmények között, a hazai szakemberek ismereteinek, tájékozottságának bővítése a jelen és jövőbeli szakmai megoldásokba való gyors és hatékony bekapcsolódása, a változó szakmai követelmények nyomán követése, valamint a szakembereink jelen piaci körülmények közötti érvényesülési esélyeinek, a szakmai etika szükségességének és hatásainak elemzése.

A konferencia tudományos bizottsága:

- Dr. Ferencz József,
az EMT Földmérő Szakosztályának elnöke
- Dr. Ádám József, akadémikus, a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT) elnöke, Budapest
- Dr. Mihály Szabolcs, a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT) alelnöke, Budapest
- Dr. Mélykúti Gábor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karának dékánja
- Dr. Csemniczky László, GITA Műszaki Térinformatika Egyesület elnöke, Budapest
- Márton Huba, Geotop Kft., Székelyudvarhely
- Dr. Rákossy Botond József, Topo Service Rt., Csíkszereda
- Dr. Suba István, Nagyváradai Egyetem

A találkozó témája:

A TECHNIKAI FEJLŐDÉS SZAKMAI ÉRVÉNYESÍTÉSE

- A felkínált műszaki-informatikai lehetőségek és szakmai színvonalunk kapcsolata
- Szakmai innováció időszerűsége és hozadéka
- Szinten maradásunk érdekében kifejlesztett erőfeszítéseink eredményei

A konferencia programja

május 9., csütörtök: – délután regisztráció, elszállásolás
május 10., péntek: – konferencia megnyitó
– előadások
– cégbemutatók
– díszvacsora
május 11., szombat: – egész napos szakmai kirándulás

Útvonal:

Gyergyószentmiklós – Csíkszentdomokos – Madéfalva – Gyimesbükk – Gyimesközéplek – Gyimesi-hágó – Gyergyószentmiklós.
Ebéd Gyimesközéplekon.

május 12., vasárnap: – hazautazás

Jelentkezési határidő: 2013. április 8.

Bővebb információk, jelentkezési és előadás-bejelentő lapok a <http://geodezia.emt.ro/> honlapon találhatóak.
Kapcsolattartó személy: Pap Tünde (tunde@emt.ro).

MŰSZAKI SZEMLE

Megjelent a Műszaki Szemle
2012/59 száma

FIRKA

Megjelent a FIRKA
2012/2012 – 4. száma

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Tudománytörténeti Szakosztály

Erdélyi tudománytörténeti évfordulók

2013. március–április (földtan–bányászat)

BALÁS Jenő (Gyergyóremete, 1882. december 19.–1938. március 6. Budapest) halálának 75. évfordulóján kegyelettel emlékezünk a magyar bauxitkutatás koronázatlan királyára. Nemrég írtunk róla, születésének 130. évfordulója alkalmából (l.: EMT Tájé. XXIII/11–12.)

Guido STACHE (Namysłów [=Namslau] 1833. március 28.–1921. április 11. Wien) nem magyar, nem is erdélyi származású geológus, de Erdély földtani felépítésének megismerésében annyira kiemelkedő szerepe volt, hogy illik róla is megemlékeznünk. A sziléziai Boroszlón (németül: Breslau, lengyelül Wrocław) fejezte be középiskolai, majd egyetemi tanulmányait 1855-ben. 1857-től dolgozott a Bécsi Császári és Királyi Birodalmi Földtani Intézetben. Itt kapta 1860-ban Franz HAUERrel (1822–1899) együtt a megbízást, hogy Erdély földtanát dolgozzák ki. Ennek a megbízásnak lett a végeredménye az 1863-ban kiadott, nagyon hosszú ideig a térség földtanának legjobb összefoglalójaként számon tartott *Geologie Siebenbürgens*, vagyis *Erdély geológiája* című, majdnem hat és félszáz oldalas monumentális összegzése mindannak, amit addig ennek az országrésznek a földtanáról tudni lehetett. Nyilván, ebben a műben a két szerző nemcsak irodalmi forrásokra támaszkodtak, de bejárták alaposan Erdélyt, igaz, ahol csak lehetett, helyi – elsősorban szász és német – szakemberek által vezetve. Ekkori saját megfigyeléseik alapján írták le azt a felszín-közeli magmás kőzetféléseket Kissebesről (Poieni), melyet ma az egész világon *dacit* néven ismer a tudomány. Ennek a műnek a sikere után, egyre újabb birodalmi részek földtani felvételezését és kidolgozását végezhetette el, végül, 1892-től nyugdíjazásáig, azaz 1902-ig, intézetének igazgatásával bízták meg.

MAKAY Ágoston (Lugos, 1808. március 29.–1888. január 20. körül, Budapest) bányamérnök, a Selmecbányai Akadémia elvégzését követően állt a magyarországi bányászat szolgálatába. Az újító képességekkel megáldott szakembernek azonban nem sok szerencséje volt. Már 1837-ben egy olyan ércfeldolgozási eljárás szabadalmaztatott, mellyel igen kis veszteséggel tudta az ércet a meddőből szárazon elválasztani. Megbízást kapott, hogy Selmecbányán ipari kísérletet végezzen, amivel az ércet mindössze 8 %-os veszteséggel tudta elválasztani. Ennek ellenére, a gáncsoskodók megakadályozták az ipari alkalmazását, zúzóművét távollétében lerombolták. Közvetlen halála előtt sikerült kiadnia – saját költségén – a bányászatról vallott nézeteit. Mint a Magyarhoni Földtani Társulat aktív tagját, nagy tisztelettel és elismeréssel, STAUB Mór (1842–1904), a Társulat akkori titkára búcsúztatta.

VUTKITS György (Zernyest 1858. április 1.–1929. október 21. Keszthely) nevét inkább, mint a halakkal foglalkozó biológusát emlegetik, bár világhálón és lexikonokban is megemlíti földtantudománnyal kapcsolatos írásait. Sőt, szinte kivétel nélkül azt állítják, hogy KOCH Antal (1843–1927) professzor tanársegéde volt a Kolozsvári Tudományegyetemen. Hogy ez tényleg igaz, már megírtam korábbi írásomban (*A 125 éves a Kolozsvári Egyetem* című kötetben, 1999-ben). Annyi azonban igaz, hogy kolozsvári egyetemi éve alatt, különösen vonzotta a földtan, s KOCH Antalt (aki őt dicséző szavakkal jellemezte) terepjárásaira is elkísérte, de nem tanársegédi, hanem csak 1883–1884 között (utolsó éves diákként) segéd-múzeumóri minőségben – az egyetem és EME Ásvány–Földtani gyűjteményében. De már jóval korábban, 22 évesen kezdő diákként (de állami ösztöndíjat kiérdemelve) közlő első földtani tárgyú írását (*A M.-Cseszve melletti Maros porondjának ásványtani összetétele*). Láthatóan, földtani irányultságú volt diákévei alatt. 1882-ben *A nummulitokról általában tekintettel az erdélyi nummulitfajokra* című pályázati dolgozatával díjat nyert, sőt, még az évben, nyomtatásban is viszontláthatta jelentős, de ma már csak tudománytörténeti értékű tanulmányát, a köznyelven SZENT LÁSZLÓ pénzékként (vagy kőpénzekként) számon tartott nagyforaminiferákról. Végzése után (ekkor még a Magyarhoni Földtani Társulatnak is rendes tagja volt) a Marosvásárhelyi Katolikus Gimnáziumba került természettanárként. 1889-ben került át Keszthelyre, s ettől kezdve – talán a Balaton varázsának hatása alatt – lett ichthyológus, azaz, halkutató. Minden további tudományos tevékenysége erre a szakira irányult.

TÖRÖK Zoltán (Marosvásárhely, 1893. november 23.–1963. április 12. Kolozsvár) Kereken 50 évvel ezelőtt távozott körünkől a Bolyai Tudományegyetem legendás földtanára. Tisztelettel adózunk emlékének. Iskoláit szülővárosában végezte, ahol 1912-ben érettségizett, majd – még ugyanabban az évben – beiratkozott a Ferenc József Tudományegyetemre, ahol SZÁDECZKY-

KARDOSS Gyula (1860–1935) ösztöndíjára a földtan–kőzettan szakot választotta; vele jutott el először a Kelemen-havasokba, 1915-ben. Ez a választás egy életre szólnak meghatározta tudományos érdeklődését. Tanulmányi eredményeiért az év végén Koch-emlékkönyvvel jutalmazták és kinevezték gyakornoknak SZÁDECZKY mellé. 1916-ban végzett és doktorált. Doktori dolgozatának témája a Kelemen-havasok és a Hargita környéti kutatása volt.

Szépén induló pályáját azonban megzavarta a történelem: doktorátusa megvédése után behívták katonának, és kikerült az olasz frontra. Piavénál harcolt. Bár 1918-ban Zsibón leszerelt és visszatért a Ferenc József Tudományegyetemre tanári oklevelet szerezni, egyetemi karrierjének a kibontakozásra már nem volt idő: 1919. május 10-én az egyetemet átvették a románok, így csak középiskolai tanárság maradt a számára. Egy ideig Déván, majd Segesváron volt tanár. Közben a Román Földtani Intézet külső munkatársaként nyaranta a Kelemen-havasokban dolgozott. A bécsi döntés idején, a bukaresti tanügy-minisztériumi határozat alapján, Kolozsvárra helyezték, ahol 1941. áprilisában az Állami Magyar Liceum román részlegének igazgatásával bízták meg. Ugyanakkor kinevezték az EME földtani múzeumának igazgató óráé, majd a Magyar Királyi Földtani Intézet külső munkatársaként újból a Kelemen-havasokban dolgozhatott. Az 1944-es hatalmváltás után került ismét az egyetemre. Ekkorra, a kutatás szempontjából hátrányos, hosszas vidéki tanársága ellenére, már számos tudományos munkája jelent meg nyomtatásban. Mindenekelőtt a Keleti-Kárpátok, azon belül is a Kelemen-havasok vulkanitjainak közzétételét, szerkezetét és keletkezési mechanizmusait kutatta. Erről írt, nagy lélegzetű monográfiája kiadatlan maradt. Mint egyetemi oktató is, tanítványait nyaranta ebbe a hegységbe vitte magával gyakorlatra, ez határozta meg TREIBER Jánosnak (1913–1975) a fő kutatási irányát is. A Bolyai Tudományegyetem felszámolásakor nyugdíjazták.

LITSCHAUER Lajos (Nagyág, 1858. ápr. 13.–1937. máj. 31. Budapest) emlékéit 155. születésnapja alkalmából idézzük fel. Róla lapunk tavalyi május–júniusi számában (XXIII/5–6) szoltunk bővebben.

TELEGDI Roth Lajosra (Brassó, 1841. szept. 10.–1928. ápr. 16. Budapest) halála 85. évfordulóján emlékezünk tisztelettel. Életéről és munkásságáról lapunk XXII/9–10. számában írtunk.

BENKŐ Gábor (Oláhbertye, 1858. ápr. 21.–1931. jan. 15. Zilah) egyéniségét, Koch Antal kiváló tehetségű, szerény tanítványa, a Zilahi Gimnázium egykori tanára születésének 155. évfordulóján idézzük fel tisztelettel. Róla lapunk XXII/1–2. számában szoltunk.

TÖKÉS Lajos (Nagyvárad 1873. április 24.–1951. szeptember 13. Budapest) sem szigorúan vett geológus, bár élete folyamán VUTSKITS-nál sokkal szívósabban kötődött ehhez a tudományághoz (is). Katolikus papnak készült. Helyettes tanári minőségben került (1893-ban) Selmecbányára, a földtan és bányászat magyarországi fellegvárára, éppen a Bányászati–Erdészeti Akadémiára, ahol egyben hallgatóként is tovább képezte magát, majd 1894-ben beiratkozott a Kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem Természettudományi Karára. Így, még két évig tanítványa lehetett KOCH Antal professzornak is, aki aztán 1896-ban átment a Budapesti Tudományegyetemre. Így, igen kicsit tévedhetünk, ha azt állítjuk, hogy ő volt az a tanár, aki a selmecbányai hatásokot TÖKÉSben megerősítette, hiszen távozása után egy évig nem volt kinevezett földtantanára az egyetemnek. Kolozsvárt tette le az esküt a piaristáknak (1895), és itt szentelték pappá is. Aztán tanított Vácot, Temesvárt, majd újból Selmecbányán, de itt adjunktusként, növénytant tanított. Még váci tartózkodása alatt írta az 1900-ban Budapesten kiadott *Ásványhatározóját*, Temesvárt ellenben megírta *Délmagyarország kőbányáinak* monográfiáját (1904). Vegytani munkákat is közölt, túlsúlyban azonban, botanikai tanulmányokat, összefüggőket és közérthető írásokat. Trianon Temesvárt érte. Időközben, rövid ideig tanított Nagyváradban, Kolozsvárt, sőt, Máramarosszigeten is. 1931-ben azonban áttelepült a csonka anyaországba, ahol Debrecenben, majd Sátoraljaújhelyen tevékenykedett. Ez utóbbi helyen nyugdíjazták 1936-ban. Megérte a „népi demokráciát”, internálásban is volt része. Utolsó évét Budapesten töltötte.

Wanek Ferenc

(folytatása az következő oldalon)

EMT-KONFERENCIÁK

DIÁKRENDEZVÉNYEK

VI. Tudomány- és Ipartörténeti Konferencia

Szatmárnémeti
2013. június 27-30.

A konferencia célja:

- évenkénti rendszerességgel fórumot teremteni a tudomány- (matematika, műszaki- és természettudományok) és ipartörténettel foglalkozó Kárpát-medencei kutatók számára,
- tudományos és technikai örökségünk bemutatását az Európai Kultúrutak mozgalmának törekvéseivel igazítani.

Tematikák: matematika, természettudományok, bányászat, ipar, technika (gépészet, kohászat, építészet).

Jelentkezni lehet önálló kutatási eredményeket bemutató tudomány- és ipartörténeti előadásokkal vagy poszterekkel a matematika, a műszaki- és természettudományok, valamint az ipar bármelyik területéről.

A konferencia programja

- június 27., csütörtök: – délután regisztráció, elszállásolás
június 28., péntek: – egész napos szakmai kirándulás
június 29., szombat: – konferencia megnyitó, előadások, díszvacsera
június 30., vasárnap: – hazautazás

Kirándulás útvonal:

Szatmárnémeti–Kismajtény (az 1711. évi fegyverletétel emlékhelye)–Nagykároly (Károlyi-kastély, Piarista-templom, emlékezés az itt született Nagy Lajosra)–Szödemezer (Kölcsey Ferenc szülőhelye)–Tasnád (Bíró Lajos szülővárosának 15. századi temploma)–Ákos (13. századi nemzeti templom)–Erdőd (Károlyi-kastély)–Aranyosmedgyes (Wesselényi-várkastély)–Sárköz (református templom)–Szatmárnémeti (Református [Kölcsey Ferenc] Gimnázium, az udvaron Katona Mihály földrajztudós és Bánhidai Antal gépészmérnök [két szatmárnémeti születésű tudománytörténeti nagyság] emléktáblájának megkoszorúzása, emlékezés az itt tanított Csillag Antalra földrajztanára, a református templom és Kölcsey Ferenc szobra, tűzoltótorony megtekintése).

További információk az EMT titkárságán a 0264-590825, 594042 telefonszámokon és a <http://ttk.emt.ro/> honlapon.

Kapcsolattartó személy: Pap Tünde (tunde@emt.ro).

(folytatás az 5. oldalról)

Erdélyi tudománytörténeti évfordulók

NOPCSA Ferenc (Déva, 1877. május 5.–1933. április 25. Bécs) zines egyénisége, önkézzel lépett a halálba 80 esztendővel ezelőtt. Legnagyobb öslénytanásunk emléke előtt főhajtással tisztelgünk. Róla majdnem kerek egy éve írtunk lapunk hasábjain (XXIII/5–6).

KREMINTZKY Fülöp Jakab (Oláhláposbánya, 1828. április 28.–1904. július 14. Nagybánya) bányamérnök és geológus életútjáról elég keveset tudunk. Már az 1860-as évektől kezdődően igen jelentős ásvány-földtani irodalommal gazdagította az erdélyi tudományosságot. Gyakran közölt osztrák, és erdélyi német szaklapokban, de az Erdélyi Múzeum Egyesületben is aktív, közlő tag volt, később pedig, a meginduló Bányászati és Kohászati lapokban is publikálta írásait. Dolgozott Nagybánya vidékén, és Verespatakon is. Legkiemelkedőbb földtani felismerése a Kelemen-havasokbeli kénletelekre vonatkozik.

W.F.

Irinyi János Kémiaaverseny

I. és II. forduló

– beszámoló –

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT a 2012/2013-as tanévre is meghirdette az általános és középiskolásoknak szóló Hevesy György – Irinyi János Kémiaaversenyeket. A versenyek célja: tehetségnevelés (problémamegoldó, megfigyelő, kísérletező képességek fejlesztése).

Az első fordulóra 2013. február 11-én került sor, melyre Erdély 46 iskolájából 531 diák jelentkezett és vett részt.

Az EMT versenyszervező bizottsága a beküldött dolgozatokat ellenőrizte, kiértékelte, az eredményeket összesítette és az elért pontszámok alapján a legjobbak (13 VII., 12 VIII. osztályos diák a Hevesy György, valamint összesen 20 IX–XI. osztályos diák az Irinyi János versenyen) vettek részt a II. fordulón.

A IX–XI. osztályos diákoknak szóló Irinyi János Kémiaaverseny II. fordulójának – erdélyi döntőjének – megszervezésére 2013. március 12-én, kedden került sor a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyész-mérnöki Karán.

A jelen levő 19 diákot és kísérő tanáraikat Dr. Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnöke köszöntötte.

A három órás írásbeli vizsga után egy órás gyakorlati próbán méretettek meg a diákok.

Időközben a kísérő tanárok és az érdeklődők egy nagyon érdekes, és tartalmas kísérleti bemutatót vehettek részt, melyet Dr. Róka András (ELTE, Budapest) tartott *Időutazás kémiai tárlatvezetéssel (az anyag fejlődéstörténetének modellezése kémiai kísérletekkel)* címmel.

A díjkiosztásra délután 5 órakor került sor az egyetemen, ahol a legjobb eredményeket elért 6 diákot díjazták az alábbiak szerint:

I. díj – Farkas-Páll Kristóf, Nagyvárad, Ady Endre Liceum (XI. oszt.)

felkészítő tanára Ciubotariu Éva;

II. díj – Léva Norbert, Kézdivásárhely, Nagy Mózes Liceum (XI. oszt.),

felkészítő tanára Rozsnyai Árpád;

III. díj – Curkó Árpád, Csíkszereda, Márton Áron Gimnázium (XI. oszt.)

felkészítő tanára Bilibók Katalin;

Dicséret – Dudás Norbert, Nagyvárad, Ady Endre Liceum (IX. oszt.)

felkészítő tanára Ciubotariu Éva;

Dicséret – Bodosi Noémi, Brassó, Áprily Lajos Főgimnázium (XI. oszt.),

felkészítő tanára Strigoi-Szabó Edith;

Dicséret – Bálint Zsófia, Székelyudvarhely, Tamási Áron Gimn. (XI. oszt.)

felkészítő tanára Horváth Rozália;

Ezen diákok továbbjutottak az Irinyi János Kémiaaverseny magyarországi döntőjére, melynek időpontja és helyszíne 2013. május 17–19., Miskolc.

Ezúton köszönetet mondunk Dr. Majdik Kornéliának és az egyetem munkatársainak, akik lelkes munkájukkal hozzájárultak a verseny zökönmentes lebonyolításához, valamint a szaktanároknak felkészítő munkájukért.

Pap Tünde, programszervező

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik: Horváth Erika, Pap Tünde
Prokop Zoltán

Cím: Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút
(Magyar u.) 116. sz.

Postacím: 400750 Cluj, O.P. 1, C.P. 140.

Tel./fax: 0264-590825; 0264-594042; 0744-783237

E-mail: emt@emt.ro

Honlap: <http://www.emt.ro>

Exp.

EMT
RO – 400750 Cluj
O.P. 1, C.P. 140